

SVOBODNA SLOVENIJA

Äno (Leto) XVI (11)
No. (Štev.) 32.

"ESLOVENIA LIBRE"

BUENOS AIRES,
7. AVGUSTA (AGOSTO) 1958

Jubilej starešinstva

Katoliško gibanje na Slovenskem se je v zadnjem desetletju prejšnjega stoletja začelo modernizirati. Prvi katoliški shodi so bili zaključek dolgega pripravljalnega dela Mahničarja in njegovega kroga. V stari avstrijski monarhiji so rasti v polnoletnost ne samo narodi, ampak tudi ljudske množice. Zasluga početnikov prvih slovenskih katoliških shodov je, da je vseobče gibanje za narodne, politične, socialne in kulturne pravice pri nas zajelo najširše množice. Po prvih nastopih na katoliških shodih so mladi voditelji začeli z načrtnim marljivim delom in našli so velik odziv med našim ljudstvom. Živahno življenje se je raztegnilo na vsa področja, poleg kmečkih organizacij so začele rasti delavske strokovne organizacije, poleg verskih združenj tudi prosvetne in izobraževalne organizacije. Ker je bilo stoletje, ki se je začelo, predvsem politično in socialno usmerjeno, to se delo nosilo naravno pretežno na ta značaj.

Toda vse to delo bi ne bilo mogoče, ne bi se moglo skladno razvijati, ako ne bi temeljeli na globljih miselnih in duhovnih temeljih. Zlasti dijaška mladina je morala najti mesta v sebi primernih združenjih in tako so kmalu nastala prva katoliška akademska društva v prestolnicah bivše monarhije, kjer so slovenski abiturienti obiskovali fakultete. Dunaj in Gradec sta nam dala prva akademska društva, pozneje se je katoliško akademsko društvo ustanovilo tudi v Pragi. Ko so akademiki na univerzah študije končali, so se skorajda avtomatično vključevali v organizacije, ki je bila ustanovljena l. 1900 in jo je ustanovil pokojni prof. Remec, ki je bil potem skoraj vso dolgo vrsto z nekaj presledki predsednik Slovenskega katoliškega akademskega starešinstva. Poleg drugih organizacij sličnega značaja (Slovenska socialna zveza, Leonova družba), je Slovensko katoliško akademsko starešinstvo postalo neke vrste hrbenica Slovenskega katoliškega gibanja. Absolventi univerz so se v SKAS včlanjevali, v društvu in njegovih odsekih urejali zadeve strokovnega značaja, proučevali pereče probleme; pri tem pa so skrbeli tudi za dijaško mladino, ki je odhajala na univerze in že poprej skrbeli tudi za to, da so se med katoliškimi dijakmi na srednjih šolah ustanovljala in oblikovala katoliška združenja, primerna za mladino.

Ker v Ljubljani, slovenski prestolnici, nismo imeli univerze, je dolgo dobo starešinstvo zavzemalo v slovenskem katoliškem življenju posebno mesto. Sicer tega SKAS nikjer ni povdarjal in ni uveljavljal svoje avtoritete: avtoriteta SKAS — a je v domovini slonela predvsem na duhovni in moralni višini, ki so jo člani SKAS — a predstavljali v svojih službah in na svojih mestih. In ta mesta so bila vodilna. Mnogo članov starešinstva je bilo v kulturnih, socialnih in političnih združenjih postavljenih na vidno in odločilno mesto. Pogosto je ves SKAS ali pa njegovi člani pomagali tem svojim tovarišem, da so mogli svoje naloge tem uspešneje opravljati. Posebna značilnost SKAS — a pri tem pa je bila, da ni nikdar krenil iz svojega okvira, bil je med drugimi katoliškimi organizacijami vreden in skromen sodelavec, dasi je pogosto prav na njegovih akcijah ležalo veliko breme odgovornosti.

V letu 1950 smo tukaj v Buenos Airesu slavili petdeseti jubilej SKAS-a. Glavno predavanje na prirreditvi je poleg pokojnega prelata dr. Odarja imel prof. Remec, ki je moral doživeti, da je v zamejstvu l. 1948 obnovil delovanje SKAS-a, ko je bilo njega delovanje v domovini po l. 1945 ukinjeno. V zamejstvu se naloge slovenskih katoliških intelektualcev niso zmanjšale, njih odgovornost se ni razbremenila — med tovariši v zamejstvu je bilo treba obnoviti vezi in jih ohraniti. Kakor se katoliško delovanje s prebratom revolucije ni ustavilo, tako je bilo tudi SKAS-u odrejeno, da se vključi v nadaljevanje našega dela izven meja Slovenije.

Naloge, zastavljene v domovini, so se v zamejstvu povečale in razširile. Glas slovenskega katoliškega intelektualca se mora slišati izza meje ne samo v domovini, ampak tudi med narodi, kjer živimo. Zato je bila ena prvih nalog SKAS-a v zamejstvu, da je Slo-

Vrhovna konferenca

Vzhod in Zahod se pripravljata na neke vrste konferenco, ki jo je prav za prav težko imenovati "vrhovno konferenco". Med velesilami vlada velika nejasnost, kakšna naj bo ta konferenca, kdaj naj bo, kako naj bo sestavljena in o čem naj na njej razpravljajo. V zahodnih prestolnicah so mnenja, da je treba najprej razčistiti pojem "vrhovne konference". Zato se je v Londonu oglasil R. A. Butler, drugi najmočnejši vodja britanske konservativne stranke in dejal, da bo moral Zahod zahtevati sklicanje še ene vrhovne konference, ko se bo končala ta, ki jo sedaj pripravljajo.

Churchill je postavil naslednjo definicijo vrhovne konference (besedo je sam skoval, kakor mnoge druge politične fraze, ki jih danes svet vsak dan uporablja): Vrhovna konferenca je sestanek vodij vlad, omejen na majhno število oseb, za zaprtimi vrati, varen pred časnikarsko publiciteto, čigar cilj je rešiti velike probleme med velesilami, kar vse zahteva resno delo po natančnih predhodnih pripravah.

Za sklicanje take vrhovne konference so Zapadne sile dopisovale z Moskvo vse dolge mesece od lanske jeseni, ne da bi napravile en korak naprej, zlasti v pripravah za resne razgovore in ne samo za običajno bučno predstavo za varanje vsega sveta.

Z dogodki na Srednjem vzhodu pa se je pojavila na diplomatskem odru nova vrsta "vrhovne konference": sestanek vodij vlad, na katerem naj bi razpravljali o Srednjem vzhodu in ki naj bi bil v sklopu Združenih narodov. Niti sestava te konference, niti tajnost, niti vsebina ne odgovarjajo Churchillovi definiciji vrhovne konference.

Značaj obeh vrst "vrhovne konference" je v mnogočem različen. V mnogih zadevah pa sta si konferenci skupni v naslednjem:

Sovjetski vodja Hruščev je za prvotno zamišljeno vrhovno konferenco, za katero se bori že osem mesecev, zahteval "hitro sklicanje", takorekoč brez predhodnih razgovorov, brez posebne priprave in brez načrta. Enake pogoje postavlja tudi za sedanjo vrhovno konferenco. V obeh slučajih grozi, kadar Zahod zahteva predhodne razgovore in izdelavo načrta, na katerem svetovna diplomacija stoji ali pade. V obeh slučajih Hruščev uporablja diplomatsko korespondenco za spreminjanje dejstev, za bučne izjave in za ustvarjanje živčne napetosti z vojaškimi grožnjami.

V obeh slučajih se je Zahod znašel v neprijetnem položaju zahtevati skoro vsak dan pojasnil od Moskve, kako naj bo konferenca sestavljena in o čem naj pravzaprav razpravljajo. In v obeh slučajih se Hruščev spretno poslužuje svoje neštetokrat ponavljane propagandistične fraze, naj vendar že "opustimo priprave in se pogovorimo, tako da nas bodo mogli slišati vsi miroljubni narodi."

Da gre Hruščevu predvsem za propagandno učinkovitost take konference, v prid svetovnemu komunizmu, to je vsemu Zahodnemu svetu v zadnjih osmih mesecih postalo popolnoma jasno. S

venca sklenil zastopati v Pax Romani in sicer v njeni starešinski veji MIOC — Mouvement International des Intellectuels Catholiques. V posameznih središčih po svetu delujejo skupine SKAS-a. Kakor doma, pa je tudi v tujini delo odmaknjeno od javnih nastopov in posegov. Kakor doma tako je tudi v zamejstvu iz SKAS-a izšla marsikatera važna pobuda in akcija. Mnogo članov SKAS-a vodilno deluje in pomaga skoraj povsod.

Delo je težje kot je bilo v domovini. Le malo je članov, ki more izvajati poklic, za katerega so se v mladosti odločili. Poleg borbe za kruh pa ostaja še vedno dovolj sil!

Idealizem je spremljal in reševal do konca tiste, ki so ostali vodilni, in so morali kloniti. Med vodilnimi člani SKAS-a je smrt kruto posegala; med prvimi je bil prelat dr. Odar, kmalu nato pa naš prvi predsednik v zamejstvu prof. B. Remec. Ko se jih bomo ob desetletnici hvaležno spominjali, nam bo blestel pred očmi njihov veliki zgled idealizma in vere v bodočnost SKAS-a in njegovega programa.

predlogom o sedanji konferenci o Srednjem Vzhodu, izključno med petimi velesilami, pa je vnesel v vso zadevo nov element, ko je hotel izključiti vse ostale člane Združenih narodov iz odločitev velikih sil.

Tu je najbolj razvidna razlika med obeh vrstama "vrhovne konference".

Na vrhovnih konferencah izven Združenih narodov so doslej vedno razpravljali o splošnih svetovnih problemih, kakor so razorožitev, atomski poskusi, mednarodna oboroževalna tekma in drugi taki problemi, ki se, čeprav življenjsko važni za vse, predvsem tičejo velikih atomskih in vojaških sil ter jih morajo predvsem te med seboj rešiti.

Vrhovna konferenca o Srednjem vzhodu pa je popolnoma drugačna zadeva. Tiče se določenega prostora na zemeljski obli. Tiče se predvsem desetih majhnih držav, o katerih nadaljni usodi se

Začasni oddih na Srednjem Vzhodu

V Libanonu so izvolili za novega predsednika generala Fuada Šehaba, vrhovnega poveljnika libanonske vojske, ki je v državljanski vojni, trajajoči že tri mesece, ostala pod njegovim spretnim vodstvom nevtralna. Izvolitev Šehaba predstavlja željo prebivalstva, naj bi se državljanska vojna čim prej končala.

Menijo, da se bo Šehabu posrečilo vzpostaviti red z vojsko, ki je med krizo stala ob strani. Vojska ima sedaj namreč močan adut v svojih rokah, da križe ni povzročila ona, pač pa civilni politiki in vplivi od zunaj, ki jih ti politiki niso znali odločno in pravočasno odpraviti.

Pod predsedstvom Šehaba bodo ameriške sile, ki so sedaj v Libanonu, verjetno morale zapustiti deželo, ki bo tako mogla postati nevtralna. Tozadevni predlogi so na gotovih mestih že bili postavljeni in bi Libanon tako postal mednarodno priznana nevtralna država na Srednjem Vzhodu, po vzoru Švice in Avstrije v Evropi. Toda kljub taki nevtralnosti po mnenju mnogih delovanje arabskih nacionalistov ne bo prenehalo. Nasserjeva politika panarabizma se je močno ukoreninila po vsej severni Afriki in na Srednjem vzhodu.

Ameriška vojska se ne namerava umakniti iz Libanona, dokler ne bo zagotovljen mir v tej državi. Sedanji predsednik Čamun bo predal svoj mandat Šehabu 23. septembra. Opozicija zahteva, da ga preda takoj, sicer z vojaškim uporom ne bo prenehala. Položaj nameravajo rešiti tako, da bi Čamun odšel sedaj na "prijateljsko pčtovanje" v inozemstvo, predvsem v USA, Šehab pa bi medtem prevzel predsedniške posle, še pred potekom Čamunovega mandata 23. septembra.

Tak razvoj položaja bi ugajal tudi Washingtonu, ker bi USA hotela umakniti vsaj del svoje vojske iz Libanona še

Komunizem v Južni Ameriki

Na nogometnem stadionu v Buenos Airesu je pred nedavnim neki propagandist pred 50.000 glavno množico končal svoj govor z zahtevom po mednarodnem priznanju rdeče Kitajske.

V čilskem kongresu so predložili zakonski osnutek, po katerem naj bi komunistični stranki podelili zakonitost in dovolili komunistom, da postavljajo svoje kandidate.

Najmočnejši brazilski agent, ki se je moral deset let skrivati, sme sedaj zopet svobodno delovati. Kooperativna komunistična kolonija, ki šteje nad 300 družin, procvita v Ekvadorju. Ameriškega podpredsednika Richarda M. Nixona je množica, ki so jo nahujskali komunisti, kamenjala v Caracasu, glavnem mestu Venezuele.

Veriga dogodkov

To so nekateri izmed neštetihih posameznih dogodkov, silno zanimivih in na videz brez medsebojne povezave, ki so se v zadnjih mesecih zvrstili pred budnim opazovalcem južnoameriških razmer, od Venezuele na severu do Argentine na jugu. Nekateri so imeli mednarodno odmev, drugi so šli neopazno mimo.

Toda sestavljeni v celoto dokazujejo, da si je mednarodni komunizem izbral južno Ameriko za enega svojih ciljev, preko katerih hoče iz Moskve doseči

bo sklepalo in ki morejo imeti svoj odločilni glas samo v sklopu Združenih narodov. Zato bi vrhovna konferenca petih velesil, kakor jo je predlagal Hruščev, brez prisotnosti in enakopravnosti omenjenih držav na tej konferenci, pomenila diktaturo velesil nad temi državami. To je bil v resnici cilj sovjetske politike na Srednjem vzhodu že od leta 1940, ko je Molotov predlagal Ribbentropu razdelitev Srednjega Vzhoda na nacistično in komunistično vplivno področje. Toda to je politika, ki jo Zapadne velesile po drugi svetovni vojni opuščajo.

Medtem ko Hruščev hoče izključiti vpliv majhnih držav iz odločitev na Srednjem Vzhodu, pa se Zahodne sile trudijo, da bi se tako problemi Srednjega Vzhoda kakor vsi drugi podobni problemi reševali preko organizacije Združenih narodov in zato odklanjajo sovjetske predloge, za katerimi stoji skrita želja po "deli in vladaj".

pred sestankom vrhovne konference v Varnostnem svetu ZN, ker bi tako izpodbila Hruščevu enega njegovih največjih adutov proti "zahodni napadalnosti" na Srednjem vzhodu.

Toda pri umiku ameriških sil iz Libanona je treba misliti tudi na položaj britanskih čet v Jordaniji, od koder se te ne bodo moge niti delno umakniti v bližnji bodočnosti. Da bodo ameriške čete mogle nuditi oporo britanskim četam in kralju Huseinu v Jordaniji, bodo morale ostati vsaj na ameriških bojnih ladajah v Vzhodnem Sredozemlju in na ameriškem oporišču v Adanu v Turčiji.

Tako bo Hruščev izgubil enega svojih največjih propagandnih trikov na vrhovni konferenci, zlasti še, ker je tudi nova iraška vlada s svojimi konservativnimi izjavami mnogo pripomogla k zmanjšanju napetosti na tem delu sveta. USA in Anglija pa sta s svoje strani izpodbila Hruščevu karte iz rok, ko sta pohiteli s priznanjem nove iraške vlade.

Če se bo Libanon pod predsedstvom Šehaba in zaradi morebitne proglasitve nevtralnosti odtegnil iz aktivnega političnega sodelovanja z Zahodom, s tem še ne bo konec zahodnega vpliva v tej državi. Dogodki na Srednjem Vzhodu so dokazali, da taka nevtralnost, ki jo doslej že zasleduje Saudijeva Arabija, povzroča na tem delu sveta manj napomirilo, bo to samo začasni oddih za Zahod. Vznik arabskega nacionalizma in Irak.

Toda, če se bo Srednji Vzhod sedaj pomiril bo to samo začasni oddih za Zahod. Vznik arabskega nacionalizma in sovjetsko izkoriščanje razmer na Srednjem vzhodu se bo nadaljevalo. Izbruhnili bodo novi nemiri in nastali novi problemi, dčkler Zahod ne bo postavil in izvedel za ta del sveta učinkovitega konstruktivnega programa, ki ga do danes na žalost še ni imel.

svetovno nadvlado. Počasi, toda sigurno si komunisti osvajajo tla na južnoameriškem kontinentu. Nezmotljiv znak za to je svoboda, s katero se g'bljeta in delujeta taka človeka, kakor sta Victor Codovilla v Argentini in Luis Carlos Prestes v Braziliji. Protikomunizem v južni Ameriki zato ni po volji počasnost in neučinkovitost protipropagande USA in drugih ameriških vlad proti komunizmu, vsaj doslej.

Vendar vsi znaki kažejo, da se je Washington odločil preusmeriti svojo politiko do latinske Amerike. Eisenhower je v izmenjavi pisem z brazilskim predsednikom Kubitchkom pčkazal zanimanje za vrhovno konferenco z narodi zahodne poloble, na kateri naj bi reševali važne probleme.

Argentinski program

Program rdeče kampanje v Argentini je podlaga komunističnega delovanja po vsem južnoameriškem kontinentu. Obstoja iz štirih točk:

1) Izvajati čim večji vpliv na ljudske množice. Komunisti organizirajo delavske sindikate. Skupina 62 sindikatov, ki je pri predsedniških volitvah podprla sedanjega predsednika Frondizija, je organizirana v enoto, katere člani in vodstvo so lojalni bivšemu diktatorju Peronu in nastrojeni s komunistično ide-

VISITARA A LA ARGENTINA EL DR. KUBITSCHEK

El ministro de relaciones exteriores doctor Florit informó, a requerimiento de los periodistas, que el gobierno argentino había cursado una invitación oficial al presidente del Brasil, doctor Juscelino Kubitschek, para visitar a la Argentina, y que éste la había aceptado. Señaló que era prematuro aún hablar de la fecha en que el mandatario del país vecino efectuaría su viaje, ya que ello dependería del trabajo y de los compromisos de éste.

DR. KUBIČEK BO OBISKAL ARGENTINO

Zunanji minister dr. Florit je na vprašan'e časnikarjev izjavil, da je argentinska vlada uradno povabila predsednika Brasila dr. Juscelina Kubičeka naj bi prišel na obisk v Argentino.

Minister dr. Florit je povedal, da je brazilski predsednik dr. Kubiček vabilo sprejel. dodal pa, da je o dnevu njegovega obiska sedaj še prezgodaj govoriti, ker je odvisen od zaposlitve in drugih obveznosti predsednika Kubičeka.

ologijo. To silo vodi več rdečih voditeljev ter je povezana z Jugameriško delavsko federacijo, ki ji načeljuje meksikanski delavski vodja Vincente Lombardo Toledano.

2) Zahtevati agrarne reforme. Neka neuradna argentinska mislija je nedavno obiskala rdečo Kitajsko, da bi preštudirala agrarni program te ogromne azijske komunistične države in poskušala uporabiti rdeče kitajske metode v argentinskem poljedelstvu. Za južnoameriške komuniste je Maocestung agrarni program postal vseodrešilna ideja poljedeljstva za latinske države.

3) Gospodarski pritisk. Nепrestano višanje cen je postalo plodovito polje za komunistične propagandiste med delavskimi vrstami v mnogih južnoameriških državah. Komunisti nēprestano pripravljajo in vodijo stavke, s katerimi hočejo ovirati miren razvoj gospodarskega življenja.

4) Kulturna kampanja. Moskva je poslala najbolje rdeče umetnike, da nastopajo pred argentinsko publiko. Med temi so člani moskovskega Bolšoj teatra in komponist Aram Kačaturian. Sovjeti vzdržujejo v Argentini nad deset kulturnih središč, kjer dajejo kinopredstave, predavanja in koncerte. Komunisti mesečno izdajajo nad en milijon izvodov 16 različnih publikacij, med njimi en dnevnik.

Prvi cilj: nevtralnost

Sovjeti zaenkrat še ne upajo, da bi se jim posrečilo spremeniti južnoameriške države v komunistične satelite, ker se zadevajo, da imajo opravka s tradicionalno katoliškim in svobodoljubnim prebivalstvom. Toda njihov prvi cilj je pridobiti južnoameriške države za nevtralnost v slučaju spopada med Vzhodom in Zahodom. Južno Ameriko je treba najprej odtegniti vplivu Zapadne Evrope in Severne Amerike. Če bi to dosegli, menijo, da bi bilo komunistično gospodarstvo nad Južno Ameriko naravna posledica razvoja.

IZ TEDNA V TEDEN

Po izmenjavi korespondence Med Moskvo na eni in Washingtonom, Londonom in Parizom na drugi strani, Zapad pričakuje končni odgovor od Hruščeva, kdaj in na kakšno konferenco je pripravljen priti za razgovore o Srednjem Vzhodu. Zapad je doslej pristal na katero koli evropsko mesto za konferenco, razen za Moskvo. Konferenca naj bi bila po željah Zapada med 12 in 18 avgustom. Hruščev je medtem odletel v Peking na kratek posvet z Maocestungom. Zapad meni, da je moral pomiriti Maocestunga, ker bo v slučaju, če bo prišlo do konference v sklopu ZN, Kitajsko zastopal Čangkajškov delegat in ne Maocestungov.

Tito je poslal nova pisma Indiji, Indoneziji, Švedski, Grčiji, Abesiniji in Burmi o svo'em gledanju na položaj na Srednjem Vzhodu. Tito se trudi, da bi pridobil omenjene države za skupen nastop pred velesilami, da bi "zmanjšale svetovno napetost, zlasti na Srednjem vzhodu".

PISMO IZ ČILA

Pred volitvami v Čilu

V Čilu bodo, kot znano, 4. septembra volitve predsednika republike. Dne 21. julija je bil po zakonu zadnji dan za vpis predsedniških kandidatov. Priglasilo se jih je 5, ki se bodo na septembrskih volitvah potegovali za zaupanje ljudstva. To so Jorge Alessandri, Allende, Luis Bossay, Eduardo Frey in bivši duhovnik iz Catapilco Antonio Zamorano.

V naslednjih vrsticah vam hočem podati politično opredelitev posameznih predsedniških kandidatov ter mnenje, ki ga imajo o njih volilci.

1. Jorge Alessandri. Ne pripada nobeni stranki. Za volitve ga podpirajo katoličani iz konservativne in liberalne stranke. Obe ti stranki sta si po programu precej podobni. Tema dvema strankama morajo biti čilski katoličani hvaležni za precej zakonov, ki so bili izdani v korist kat. Cerkve, čeprav je v Čilu Cerkev ločena od države. Po zakonih pa dobivajo katoliške šole podporo od države, po šolah je dovoljeno poučevanje verouka, v vojski so nastavljeni in plačani vojaški duhovniki, prav tako duhovniki po bolnišnicah. Čilski liberalci zato ni istovetiti z liberalci v posameznih evropskih državah. Tu so liberalci v veliki večini praktični katoličani. V prejšnjih letih je bila liberalna stranka stranka velikih posestnikov in bogatašev, danes je pa v njej že močno zastopani tudi srednji sloj.

Jorge Alessandri je praktičen katoličan. V mladosti je hotel celo vstopiti v benediktinski samostan. Znan je kot finančni strokovnjak. In prav zaradi tega sta ga liberalna in konservativna stranka postavili za svojega predsedniškega kandidata, ker je zlasti treba spraviti v red čilske finance. V javnosti uživa velik ugled. Zanj bodo glasovali veliki in manjši posestniki, veliki in manjši trgovci, večina katoliške duhovščine in večina čilskih kat. škofov. Ima veliko izglede za izvolitev. Pri zadnjih poslanskih volitvah sta namreč konservativna in liberalna stranka dobili skupno 264.000 glasov in imata v parlamentu 54 poslancev, v senatu pa 16 senatorjev.

2. Dr. Salvador Allende je komunist. Nekateri se v njegovi politični oznaki milejši in pravijo, da je socialist. Podpirajo ga levičarji, združeni v stranki FRAP-Frente Acción Popular.

Ta politična skupina ima v parlamentu 21 poslancev, v senatu jo pa zastopa 10 senatorjev. Pri zadnjih volitvah so dobili 161.000 glasov. Dr. Allende je po poklicu zdravnik. Je zelo inteligent in dober govornik. Za njim stoje skoro vsi delavski sindikati. Shode prireja zlati med siromašnejšimi delavskimi sloji. Obljublja jim zboljšanje gmotnega položaja, izvedbo temeljite agrarne reforme, delavcem enake plače z uradniki ter udeležbo pri vodstvu in dobičku podjetij itd. S svojimi nastopi med revnimi sloji ima uspehe in na vse te glasove lahko z gotovostjo računa. Zato poznalci političnih razmer v Čilu sodijo, da bo pri volitvah dobil veliko glasov. Nekateri so celo mnenja, da se lahko zgodi, da bo pri volitvah zmagal. V tem primeru bi Čile po mnenju teh krogov doživljal hude notranje politične, gospodarske in socialne potrebe.

3. Luis Bossay je kandidat radikalov-masonov. Ta stranka je bila na vladi od leta 1938 do 1952. Njeni nasprotniki ji očitajo, da je v tem času v državi slabo gospodarila. Pri zadnjih volitvah je dobila 211.000 glasov ter je bilo izvoljenih njenih 36 poslancev in 9 senatorjev. Masonstvo je v Čilu močno in dobro organizirano. Zlasti imajo v svojih rokah ministrstvo za pouk. Veliko masonov je med ravnatelji posameznih šol ter na vplivnih mestih v javni upravi. Bossay za množice ni privlačna osebnost. Tudi po inteligenci zaostaja za Alessandrijem ter dr. Allende-jem.

4. Eduardo Frey je kandidat krščanskih demokratov. Ta stranka se je leta 1939 odcepila od konservativcev ter se je najprej imenovala Falange Nacional, potem se je pa preimenovala v krščansko-demokratsko stranko. Ta politična skupina je po svojem dosedanjem nastopanju precej podobna n. pr. biv. krščanskim socialcem v Sloveniji, ki so se močno nagibali na levičarsko stran. Tako delajo tudi čilski krščanski demokrati. So sicer vsi katoličani, samo o komunizmu imajo zelo čudne pojme. Tako so se krščanski demokrati po neuspehu pri nadomestnih volitvah v 4. okrožju Santiaga priključili večinskemu bloku skupaj z radikali-masoni in z levičarji iz politične skupine FRAP. Tako bo sedaj tudi s pomočjo krščansko-demokratskih glasov znova vpisanih v volilne imenike 43.000 komunističnih volilcev in bo

z njihovimi glasovi zopet dovoljeno delovanje komunistični stranki. Komunisti so zaradi tega že začeli dvigati glavo in prirejati zborovanja. Ko je bilo v parlamentu razprava o predlogu naj bi čilska delegacija pri Združenih Narodih predlagala izključitev Madžarske iz Organizacije Združenih Narodov so poslanci radikalne masonske stranke in FRAPA glasovali proti, krščanski demokrati so se pa glasovanja vzdržali. Eden vodilnih krščanskih demokratov je tudi biv. senator Radomiro Tomič. Kot šef čilske trgovinske delegacije je bil v Jugoslaviji ter je bil dvakrat pri Titu. Po svoji vrnitvi v domovino je bil poln hvale za Titovino. S svojimi izjavami nekateri krščanski demokrati gredo zelo daleč. Tako nekateri zatrjujejo, da je v Čilu bolj nevarna desnica s katoliškim Alessandrijem kot komunistična leвица, da je med 43.000 izvoljenih imenikov izbranih komunistov samo 6.000 pravih komunistov, da nacionalni komunizem ni nevaren, da je Tito z njim razbil udarno moč komunizma itd.

Krščanski demokrati so veliki nasprotniki konservativcev. Zato jih Frey tudi ni povabil k sodelovanju pri predsedniških volitvah, čeprav so na tako povabilo čakali. Frey je hotel imeti na svoji strani samo liberalce. Ker pa ti vedno nastopajo skupno s konservativci, je Frey tako propadel kot predsedniški kandidat tudi teh dveh strank, ki sta nato postavili kot svojega kandidata že omenjenega Alessandrija. Freyja kot predsedniškega kandidata podpirajo poleg krščanskih demokratov še Partido nacionalristiano, ki ima 5 poslancev in 4 senatorje ter Los agrarios laboristas, ki so bili vsi za sedanjega predsednika Ibañeza. Agrarni imajo 13 poslancev in 4 senatorje, krščanski demokrati sami pa 14 poslancev in 2 senatorja. Pri zadnjih volitvah je bila Freyeva skupina druga. Skupno z nacionalnimi kristjani in agrarnimi laboristi je dobil 225.000 glasov. Frey osebno je zelo dober katoličan in tudi večina krščanskih demokratov. Škoda je samo to, da o komunizmu nimajo pravih pojmov. V praksi med krščanskimi demokrati in konservativci ni nobene razlike. Zato je tudi veliko takih, ki jim zamerijo ločitve od konservativcev.

5. Antonio Zamorano je odpadli duhovnik iz Catapilca. Sedaj je poslanec

Goriška in Primorska

Jugoslovanski generalni konzulat v Trstu računa za vizume na potne liste naslednje takse: za izletni vizum za tri-dnevno bivanje v Jugoslaviji 150 lir, za vizum za navadno potovanje za večdnevno bivanje v Jugoslaviji 2.300 lir, vizum za večkratni prehod meje 4.200 lir, prvi turistični vizum za tujce, ki potujejo v Jugoslavijo kot turisti 650 lir, tranzitni vizum 650 lir, dvojni tranzitni vizum za povratek čez Jugoslavijo 1.300 lir.

V zadnjem času je odpotovalo v Avstralijo 765 izseljencev. Od teh je bilo 79 Avstrijcev, 83 madžarskih beguncev, 234 italijanskih delavcev z družinami iz goriške, videmske in tržaške province, ostali pa so begunci in raznih držav za železno zaveso.

Na vrhu novega zvonika v Tržiču so postavili bronasti kip Matere bozje.

"Veseli večer" je bila zelo posrečena kulturna prireditev Slov. kat. prosvetnega društva v Gorici. To je pričala velika udeležba v Marijinem domu na Placuti. Glavno vlogo je imel trio, ki je izvajal 6 točk. Med nekaterimi točkami je posrečeno nastopila mala Milojka Šavle. Med nastopi godalnega tria je zapel tri umetne pesmi tudi moški zbor pod vodstvom prof. Fileja, mešani kvartet pa ob spremljavi harmonike venček narodnih v priredbi Darka Klanjščka.

V Gorici je umrla ga Leopolda Gorjup, roj. Pertovt. Pokojnica je bila zavodna Slovenka ter vzorna krščanska žena.

V Gorico so nedavno prepeljali posmrtnine ostanke drugega goriškega nadškofa Rudolfa Jožefa grofa Eddlinga, ki je umrl kot žrtev avstrijskega jožefinizma leta 1803 v samostanu očetov filipincev v mestu Lodi v Lombardiji. Po 155 letih so sedaj njegove posmrtnine ostanke prepeljali v Gorico ter jih položili v grobnico goriških nadškofov.

Vsak naročnik Svobodne Slovenije bodisi, da je že plačal letošnje naročnino, ali jo bo še plačal, naj poleg redne naročnine 140 pesov, prispeva vsaj 20 pesov za tiskovni sklad.

za Valparaiso. Pri volitvah bo dobil nekaj tisoč glasov, med katerimi bo veliko komunističnih.

Starostna doba glavnih štirih predsedniških kandidatov je pa naslednja: Jorge Alessandri, konservativec, ima 63 let, dr. Salvador Allende, levičar, je star 50 let, radikal Luis Bossay ima 46 let, krščanski demokrat Eduardo Frey Montalva je pa od radikalov eno leto starejši.

Pri zadnjih volitvah je bilo v Čilu vpisanih 1.200.000 volilcev. Volilo jih je 861.000. Za septembrske predsedniške volitve je pa v volilne imenike vpisanih 1.500.000. Kakih 300.000 skoro gotovo ne bo bilo. Kakor povsod, je tudi tu veliko vprašanje, kam se bodo nagibali, ki ne pripadajo nobeni stranki. In glasovi teh bodo odločili! Bossay se ne bo umaknil, ker ima njegova politična skupina v parlamentu največ poslancev. Napravili so namreč že več poizkusov v to smer naj bi umaknil svojo kandidaturu ali Bossay, Allende ali Frey in naj bi večinski blok postavil samo enega predsedniškega kandidata, pa so vsi taki razgovori propadli. Tako bo vseh pet kandidatov sedaj vztrajalo do konca.

V zadnjih tehnik se je med čilskimi katoličani vnela živahna debata o tem ali katoličan sploh sme voliti Freya. Kanceler nadškofijske kurije v Santiagu Msgr. dr. Huneeus je postavil tezo: Komunizem je notranje zlo, ker ima za cilj svetovno revolucijo. Obsodila ga je tudi Cerkev in je zato vsako sodelovanje katoličanov z njim prepovedano. Tudi v politiki. Kdor je komunist, je izobčen iz kat. Cerkve. Kdor pa z njim sodeluje, temu je treba odreči zakramente. Msgr. dr. Huneeus je svoje stališče v časopisih zagovarjal z vso odločnostjo. Odgovoril mu je pa tudi javno škof iz Talca Msgr. Larrain, ki je pristal Freya. Zatrjeval je, da je gornje stališče samo osebno mnenje dr. Huneeusa in da je stvar cerkvene hierarhije, da v tem pogledu daje navodila in smernice ter da Cerkev v Čilu nima svoje stranke in da zato katoličani volijo kogar hočejo.

V ta spor je končno posegel tudi čilski kardinal. Izdal je poslanico na kler. V njej potrjuje skoro že tradicionalno stališče kat. Cerkve v Čilu, da mora v volilnem boju biti popolnoma nepristranska.

Volilna borba je že sedaj živahna. Do septembra se bo pa razplamtela še veliko bolj.

Tudi letošnja zaključna šolska prireditev goriških slovenskih srednješolcev je privabila izredno veliko ljudi, ki so z velikim odobravanjem spremljali posamezne točke Mladinskega zbora na učiteljsko. Zbor je pod vodstvom prof. Fileja lepo zapel štiri pesmi. Dijaki so nato uprizorili še pravljico igro Pavla Golje "Jurček".

Za goriškimi slovenskimi dijaki ob zaključku leta niso hoteli zaostajati v kulturnem pogledu tudi tržaški slovenski

BRALI SMO...

KDO JE KAJ V TITOVINI

V poplavi razne komunistične literature so v Jugoslaviji začeli izdajati tudi več zvezkov obsegajočo enciklopedijo ljudi, katerih spomin je po mnenju komunistov treba ohraniti za zgodovino. O tej enciklopediji prinaša tržaška Demokracija naslednje ugotovitve:

"Medtem ko si jugoslovansko titovstvo na vse kriplje prizadeva dokazovati, da hodi svoja lastna, se pravi od Kremlja povsem neodvisna pota, so z izdajo te enciklopedije ponovno z vsočnostjo posneli moskovsko prisposodo. Ta razvršča namreč partije točno po partijski in državni hierarhiji. Kdor se želi prepričati o razporeditvi partijskih veličin v Moskvi, mu zadostuje, da pristojno kake paradni na moskovskem Rdečem trgu in zasleduje vrstni red na častni tribun. Takoj bo vedel, komu bi je zadnja ura.

V Titovi Jugoslaviji zastopuje od slej dalje pogled v Enciklopedijo in preštevane vrstic, ki jih je deležna določena partijska veličina, pa bo takoj zvedel za oblastniško šaržo človeka, za katerega se zanima.

Čisto na vrhu — s 121 vrsticami — stoji seveda maršal Tito. Polnih 18 vrstic so uporabili samo zato, da so našli vse naslove nekdanjega hrvatskega kovača. Ti naslovi postavljajo v senco ne samo angleško kraljevsko dvojico, pač pa celo samo apostolsko veličanstvo, pokojnega Franca Jožefa.

Dobrih 70 vrstic so posvetili "drugemu možu" Titove Jugoslavije, Slovencu

VELIČASTNO ROMANJE SLOVENCEV V LURDU

Ob zaključku lista smo dobili iz Francije naslednje poročilo:

Lurški ugledni list "Eclair" od 29. julija t. l. objavlja članek "1400 slovenskih romarjev je v Lurdu molilo za svoj narod, razdeljen med 3 države".

V članku navaja, da je romanje vodil ljubljanski škof dr. Rožman, ki živi v izseljenstvu, da se ga je udeležilo 600 slovenskih romarjev iz Trsta, 200 iz Gorice, 300 iz slovenske Koroške, 150 pa iz Amerike, Francije in Belgije.

List poudarja, da Italija in Avstrija nista delali posebnemu pripravljalnemu odboru za to romanje nobenih težav, jugoslovanske komunistične oblasti pa niso dovolile, da bi romarji mogli oditi v Lurdu.

Na zadnji strani je list objavil polstransko sliko s slovenskega romanja.

Istoačasno s tem romanjem je izšla posebna knjižnica, posvečena Mariji, pod naslovom "Marijanski kult v Sloveniji". Napisal jo je g. Nace Čretnik.

Naročniki Svobodne Slovenije naj s plačilom tekoče naročnine ne odlašajo do konca leta, ampak naj jo poravnajo takoj.

srednješolci. V gledališču Romano so gojenci višje realne gimnazije v Trstu uprizorili znano Linhartovo klasično veseloigro Ta veseli dan ali Matiček se ženi.

V Gorici so imeli lep večer mladih slovenskih pesnikov in pisateljev na Tržaškem in Goriskem. Umetnostne težnje te mladine, njen odnos do umetnosti in njeno poslanstvo je prikazal v uvodnem govoru prof. Jože Peterlin. Program večera je obsegal pesmi, črtice in klavirske točke. Pesmi Brune Pertotove je recitirala Marija Mislejeva. Črtico Čisto malo ljubezni je napisala mlada tržaška pesnica in pisateljica Neva Rudolfova, ki živi v Avstraliji. Črtico, ki je polna ljubezni do matere in hvaležnosti do nje, kakor tudi druge njene pesmi, jebral njen brat Saša Rudolf. Anica Pertotova je prebrala svojo črtico življenje je skopo, Livij Valenčič je recitiral pesmi J. Pirjevca in Marija Maverja, Uca Zlobčeva svojo novelo Amor, Marija Mislejeva pa novelo Silva, od Draga Stoka je pa bila prebrana njegova Odličitev. Klavirske točke sta izvajala Ladi Vodopivec in Gracija A. Vodpivec. Posamezne točke je povezoval prof. Peterlin.

V Tržiču je imel v juniju razstavo slovenski slikar Riko Debenjak.

Slovenski pesnik Rafko Vodeb, ki živi stalno v Rimu, je letošnje počitnice preživel v Repentabru na Primorskem. Počitnice pa ni izkoristil samo za oddih, ampak je tudi pridno slikal. Rafko Vodeb namreč ni samo pesnik, ampak tudi slikar.

Na Bienali v Benetkah je dobil letos glavno nagrado za grafiko tržaški slovenski slikar Lojze Spacal.

ARGENTINA

Trenutnemu argentinskemu političnemu življenju daje oznako debata o načinu povečanja petrolejske proizvodnje. Gospodarski krogi skoro vsi odobravoro zadnje sporazume, ki jih je dr. Frondizijeva vlada sklenila z različnimi inozemskimi petrolejskimi in finančnimi skupinami, proti tem sporazumom so pa zagrali hudo kampanjo ljudski radikali. Na raznih shodih prvaki te skupine napadajo dr. Frondizija. Očitajo mu, da so v sklenjenih sporazumih z inozemskimi družbami skrite koncesije, da so ti sporazumi v nasprotju z ustavnimi določili, da predsednik pri sklepanju tako važnih mednarodnih pogodb ne bi smel iti mimo narodnega kongresa. Dr. Balbin, ki je bil pri zadnjih volitvah predsedniški kandidat te politične skupine, je celo zatrjeval, da so ti sporazumi ničevi in da jih njegova stranka ne priznava. Vlade skupine na vse te očitke izjavljajo, da je naložba tujega kapitala v argentinsko petrolejsko industrijo edina pot, po kateri je mogoče petrolejsko proizvodnjo v državi dvigniti do take višine, da petroleja ne bo treba več uvažati. Za izvedbo teh načrtov namreč domači kapital ne zadostuje. V podporo tem krogom prihajajo izjave gospodarskih krogov iz Severne Amerike, ki odobravoro zadnje gospodarske ukrepe dr. Frondizijeve vlade ter zatrjevanja, da je z njimi, ta vlada doprinesla dokaz da zasluži, da jo severoameriški gospodarstveniki podpro z izdatnimi finančnimi sredstvi.

Notranji minister dr. Vitolo je prejšnji teden govoril o delu dr. Frondizijeve vlade v zadnjih treh mesecih. Zatrjeval je, da je pod to vlado v Argentini popolna in absolutna svoboda tiska, da v deželi ni političnih pripornikov. Navajal je zakone, ki so bili izdani za normalizacijo razmer v državi ter zavračal trditve vladnih nasprotnikov, da vlada izroča oblast totalitarcem in da bi imela sporazume s peronisti. To trde zlasti ljudski radikali. Prvak te skupine dr. Zavalala Ortiz je namreč prejšnji teden povabil v stranki dom predstavnike političnih strank ter časnika, ter jim je zavrtel ploščo s Peronovim govorom, v katerem se isti pritožuje, da dr. Frondizijeva vlada ne izpolnjuje obvez sporazuma, ki jih je s to politično skupino prevzela. Nekateri govorniki ljudskih radikalov so pa na shodih zatrjevali, da bo imel dr. Frondizi v bodoče vedno večje težave s peronisti, ker da bo vedno bolj odvisen od njih.

Stavka zdravnikov v Buenos Airesu, ki je pred časom izbruhnila, ker je filoperonistična uprava bolniške blagajne prevoznega osebja, odpustila zdravnika, ki ni peronist, se je prejšnji petek raztegnila na vso republiko. Zdravnikom so se pridružili tudi slušatelji medicinskih fakultet na vseh univerzah. V začetku tega tedna so zdravniki sprejeli posledništvo predsednika dr. Frondizija v tem sporu.

Zadnje plovodnji v Buenos Airesu ter v nekaterih mestih istoimenske province so pustile za sabo ogromno škodo, ki je točno niti še ni bilo mogoče oceniti. Ponokod je sploh vse uničeno. Ljudske nabirke so dosegle več desetmilijonske zneske, poslanska zbornica je pa izglasovala prvi kredit v višini 100 milijonov pesov za poplavljanca. V poplavljenih področjih je bilo ogroženih tudi več slovenskih družin, ki pa so vse preživele strahote zadnjih poplav.

Argentinski krščanski demokrati sedanjí vladi pri izvajanju njenega programa nočejo delati nobenih težav, ker napram njej niso v sistematični opoziciji. Njeno delo vrednotijo s stališča koristi za narod. Če v njem ugotove napake, to odkrito povedo, kar so storili zadnjih v zadevi sodnikov. To je naglašal prvak te politične skupine dr. Horacio Peña na shodu v Bs. Airesu. V govoru je tudi dejal, da se krščanski demokrati za razliko od radikalov katerih ena stranka zagovarja stari radikalizem in dviga zastave, ki v sedanji čas več ne spadajo, druga pa hoče pod svojim okriljem združiti v narodni slogi politična stremljanja, ki so nasprotna demokratskemu načinu življenja, zavzemajo za spremembo sedanjega sistema. Na eni strani odklanjajo preživeli liberalizem, na drugi pa moreči totalitarizem človeške osebe. Sedanje buržuazne družbe ne odobravoro, ker ni znala pravilno vrednotiti človeka v vsem njegovem bistvu. V kapitalističnem sistemu je denar tisto sredstvo, ki daje kulturo in oblast ter podeljuje blagostanje samo redkim, med tem, ko se mora večina ljudi boriti za življenjski obstanek, ki je še komaj človeški. Krščanska demokracija proti takemu svetu nastopa vedno in povsod z vso odločnostjo.

(Nadaljevanje na 4. strani)

Novice iz Slovenije

Ljubljana je tudi letos imela svoj festival. Bil je od 28. junija do 20. julija. Na sporedu so bili komorni koncerti, nastopi ljubljanske opere in drame ter folklorni plesi. "Primorske zdrave" je urizorilo Tržaško Narodno gledališče. V festivalnih dneh je bila v Narodnem muzeju odprta razstava "Turški vpadi na slovenska tla", v Narodni knjižnici pa razstava "400 let slovenskega koledarja".

Na Travnici gori nad Sodražico so odprli turistični dom. Pot do doma je možna tudi z motornimi vozili.

V Ljubljani se je mudila na obisku skupina poljskih knjižničarjev. Poljaki so bili gostje Zveze jug. knjižničarjev, ki ima svoj sedež v Ljubljani. Knjižničarji iz Jugoslavije bodo Poljakom vrnil obisk še to leto pod vodstvom predsednika Zveze jug. knjižničarjev dr. Mirka Rupla.

V Ljubljani so imeli od novega leta do konca maja 815 porok.

Deveti zvezek Cankarjevih Izbranih del v Cankarjevi založbi vsebuje vsa Cankarjeva dramska dela razen Romantičnih duš.

Založba Lykos v Zagrebu je izdala knjigo Triptihon. Je to zbornik najlepših pesmi D. Ketteja, Josipa Murna-Aleksandrova in Srečka Kosovele v hrvatskem prevodu. V isti založbi je izšla tudi Antologija povojne jugoslovanske lirike. V njej so zastopani naslednji slov. povojni pesniki: Peter Levec, Ivan Mičanti, Ciril Zlobec, Tone Pavček, Janez

Msgr MARIO ZANIN UMRL

V ponedeljek je umrl od kapi zadet apostolski nuncij v Argentini Msgr. Mario Zanin. Njegovo truplo so položili na mrtvaški oder v apostolski nunciaturi v Buenos Airesu, odkoder so ga v torek prepeljali v buenosairesko katedralo. Od tu je bil pogreb v sredo na pokopališče v Olivosa.

Umrl apostolski nuncij v Argentini je spadal v vrsto odličnih vatikanskih diplomatskih predstavnikov. Rodil se je 3.IV.1890 v mestu Feltr v severni Italiji v prov. Beluno. Vseučilišče je dovršil v Padovi in tam tudi doktoriral. Leta 1924 je bil imenovan za šefa tiskovnega odseka Kongregacije za širjenje vere. Leta 1933 je postal titularni nadškof ter bil imenovan za apostolskega nunciata v Čang Kajškovi Kitajski. Na tem položaju je ostal do leta 1947, ko je bil prestavljen v Čile, od 12. marca 1953 je pa bil apostolski nuncij v Argentini. Viden rezultat njegovega dela v Argentini je povečanje škofij in nadškofij v tej deželi ter ureditev dušnega pastirstva v vojski z vojaškim škofom na čelu.

V vseh krogih je užival velik ugled in spoštovanje. Zato je njegova smrt povsod vzbudila žalovanje.

Med prvimi, ki so ga prišli kropiti, je bil predsednik republike dr. Frondizi. Vlada je zaradi njegove smrti odredila narodno žalovanje, pri pogrebu je pa umrlemu papeškemu predstavniku vojska izkazala časti, kakor pripadajo ob pogrebu armadnemu generalu.

Strategie Air Command

Eno velikih letalskih oporišč severnoameriškega strateškega letalstva (Strategie Air Command) je v Adani, v jugovzhodni Turčiji. To oporišče je čez noč postalo znano vsemu svetu, ko je izbruhnila sedanja srednjevzhodna kriza. Adana je bila v nekaj urah spremenjena v živahno mravljišče, na katerem je vsak posameznik najvestneje opravil nalogo, za katero je bil izvežban že več mesecev ali celo let nazaj. Oporišče je bilo tako najhitreje pripravljeno za vojne operacije proti sovražniku, ki bi mogel priti s severa, vzhoda ali juga in zahoda, ga zasuti z atomskimi in hidrogenskimi bombami in tako pripomoči v ogromnem naporu vsega severnoameriškega vojnega aparata k čim hitrejšemu zmagovitemu koncu tretje vojne.

Organizacija

"Ohraniti mir z vzdrževanjem letalske sile, zmožne v kali zadušiti kakršenkoli napadalni poskus" je namreč prvo načelo strateškega poveljstva ameriškega letalstva (SAC), ki je s srednjevzhodno krizo stopilo v pripravno stanje. Če bi kakorkoli prišlo do Nasserjevega ali sovjetskega napada, bi bila naloga SAC-a uničiti letalska in raketska oporišča sovražnika ter njegova industrijska središča in preprečiti na

Menart, Kajetan Kovič in Dane Zajc.

Umrl so. V Ljubljani: Ivana Peterca, roj. Mirtič, Franc Gerbec, Jože Koprivec, vulkanizer, Ida Debelak, roj. Malenšek, vdova po davčnem nadupravitelju, Ing. Branko Cirman, Peter Počotnik, prof. glasbe na učiteljskišči, Lojzka Šurjan, roj. Vrenk in Ivan Žumer

SLOVENC V ARGENTINI

Buenos Aires

Osmi kulturni večer

Slovenske kulturne akcije, ki je bil v soboto 2. avgusta v salonu Bullrich, je privabil toliko ljudi kot le malokateri. Večer je bil v okviru filozofskega odseka (že četrty večer v tej sezoni) in je predaval g. dr. Pavle K r a j n i k in sicer o temi: Rusko krščanstvo.

Predavatelj je nanizal najprej glavne misli o značilnostih vzhodnega, zlasti ruskega krščanstva. Podčrtal je, da je glavna osnova ruske duše predvsem v silni širini, v kateri se vernik zaveda, da je predvsem grešnik, ki prosi Boga usmiljenja. Glavni temelj ruskega verskega življenja pa je zajet v meništvu, kjer je med največjimi osebnostmi sv. Sergej Radoneški, ki ga tudi katoliška Cerkev priznava in slavi kot svetnika. Pri razpravljanju o razlikah po razkolu se pravoslavnje naslanjajo predvsem na sobornost (vloga cerkvenih zborov) in ne toliko na primat. Na razvoj pravoslavja je vedno vplivala vloga sedelovanja vernikov pri bogoslužju in zato je stopila liturgija tako vidno v ospredje.

Med debato, ki je bila zelo živahna, je bilo osvetljenih še več važnih točk. Predavatelj je žel za svoja izvajanja veliko odobravanje, razsežni razgovor in izredno številna udeležba pa sta pričala, kakó je bilo predavanje privlačno.

V odmoru sta bila na prodaj tudi oba letnika Kraljestva božjega. Vsako si ju pa more omisliti tudi v pisarni Slov. kult. akcije.

Nedeljskega ribniškega žegnanja v Slovenski hiši na Ramon Falconu se je udeležilo lepo število Ribničianov iz njihovih prijateljev. Popoldne ob štirih je imel v slovenski kapeli mašo ribniški rojak p. Ciril Petelin. Med mašo je bilo lepo ljudsko petje. Po cerkvenem opravilu so pa rajaki zasedli prostore v Slovenski hiši ter ob poticah in narezku

Vsak teden bereš Svobodno Slovenijo pri znancih in prijateljih. Prab je to in pridno jo prebiraj tudi v bodoče. Toda dosti dolgo si že užival gostoljublje. Postani sam narcenik, plačaj naročnino in ne beri lista na stroške drugih!

V zadnjih treh letih so se plače povišale za 60%; za koliko se je pa povečala med tem vrednost tvojega denarja, ki ga imaš spravljene doma?

Naloži vendarle že enkrat svoje prihranke tako, da bodo imeli vedno večjo resnično vrednost. Sam veš, da je že dolgo, dolgo tega, odkar Ti tako svetuje PROMET SRL (edina družabnika brata Krištof), Cap. mšn 100.000.— 25 de Mayo 533-3 nadstropje, T.E. 81-6435.

v Cerknici, Viljem Rehberger žel. upok. v Devici Mariji v Polju, Beti Leban, roj. Schauer v Sp. Začobrovi, Franc Šetina, pos. in gostilničar na Šmarnogorskem sedlu, Ivan Uratnik, mizar in pos. na Polzeli, Lovro Božovičar v Dobrovi pri Ljubljani, Mirko Prijatelj, upravniki otroškega okrevališča, na Podljubelj nad Tržičem, Pavla Azman, roj. Suhadolnik, vrtnarica v Kranju, Stefa Čizman, hčerka sodarskega mojstra v Tacnu, Lojze Mihalič v Celju in Viktor Garzarolli v Razdrtem.

prebili več ur v prijetnem pogovoru. Splošno je bila izražena želja, da bi se Ribničiani večkrat sešli na takem sestanku. Za popravilo ribniške cerkve so ob tej priložnosti nabrali \$ 4.200. Nekateri pa so obljubili, da bodo še prispevali. Kdor hoče še kaj darovati za popravilo ribniške cerkve, lahko to stori pri Čebelici v Slovenski hiši.

MORON

V moronski katedrali je bila preteklo nedeljo svojevrstna prireditev. V okviru katehističnega dne je 10 otrok šestega razreda raznih moronskih zavodov pred moronskim škofom msgr. Miguelom Raspantijem javno odgovarjalo na vprašanja iz katekizma. Pri tem javnem izpitu je dosegla tretje mesto Slovenka Mojca Pleško, ki je za to dobila od moronskega škofa posebno odlikovanje. Mladi odličnjakinji k lepemu uspehu čestitamo!

Po izpitu so številni navzoči verniki prisostvovali zgodovinski ponazoritvi pontifikalne maše v 7. stoletju. Med razlagi govornika s prižnice, so pred oltarjem kazali točen obred, kot se je vršil v tem stoletju. Posamezne dele obreda je spremljal na koru Slovenski pevski zbor Gallus, ki je ob tej priložnosti izvajal nekatere dele iz Petelin-Gallusove maše v mikroslovdijem načinu.

MARTINEZ

† Slavko Štrucej

V nedeljo 3. avg. ob 2. zjutraj je umrl na svojem domu v Martinezu Slavko Štrucej, divizijski šef Industrialne banke Republike Argentine. Pokojni se je rodil 17. avg. 1903 v Porto Alegre v Brazilu kot sin slov. emigranta, katerega je pa ljubezen do domovine izvabila domov, kamor je tudi odšel mladi Slavko. Pctem ko je obiskoval realko v Gorici in Ljubljani ter univerzo in odslužil vojaški rok pri jug. mornarici, se je odločil za emigracijo. Njegov oče, ki je bil tedaj častni konzul Brazila v Ljubljani, mu je po skupnih znanih omogočil takojšnjo namestitve v nekdanjem Banco Germanico v Buenos Airesu. Preden se je podal na pot, se je pokojni oženil s gđc. Milko Mirtičevič. Sadinje vaši pri Žužemberku in se skupaj z njo podal na pot. V Buenos Airesu, kjer se je pokojni s pristno slovensko pridnostjo vrgel na delo, je napredoval v službi, si razširil krog prijateljev in znancev, ves čas pa ves živel za družino, kateri je postavil tudi lasten dom.

Doma je deloval v sokolskih vrstah; tukaj se je vedno izkazal za zavednega in narodno čutečega Slovence in ljubezen do rodne zemlje njegovih očetov ni v njem nikoli ugasnila. Sedaj je odšel, nekaj mesecev prej, preden bi lahko užil

JANEZ ŠMAJD — 80 LETNIK

Kdor bi Šmajdovega očeta iz Floride pogledal, bi komaj verjel, da bo 10. avgusta t. l. dopolni 80 let. Pa jih je dočakal še zelo čil. Saj s Svobodno Slovenijo in Oznanilom vsak teden, z drugimi listi in revijami pa vsak mesec, junaško prehodi veliko področje v Floridi ter v slovenske hiše prinaša pozdrave v domači besedi. V Floridi sedaj tudi s svojimi hčerkami preživlja leta iz-

seljenstva. Argentinski Slovenci ga v večini poznamo vsi, saj je na velikonočnih procesijah vedno nosil kip vstalega Zveličarja. Še sedaj se udeležuje skupnih slovenskih prireditev z hvalevredno točnostjo v zgled vsem ostalim.

Jubilant se je rodil 10. avgusta 1878 v mali vasi Orehovlje v župniji Predoslje pri Kranju. Ko je skonal ljudsko šolo, je kar kmalu začel kot zidar in je to delo opravljal, dokler ni bil potrjen v vojaško službo, ki jo je kot topničar odslužil v bivši Avstro-Ogrski v

val zasluženi pokoj: umrl je, kot umre večina Slovencev-emigrantov — sredi dela in naporov jim smrt pretirga trpljenja polno pot.

Pokojni zapušča soprogo Milko in sina Miškota ter brata Borisa, v domovini pa štiri sestre. Vsem naše sožalje.

PREJELI SMO VPRAŠANJE

Ali je potrebno obravnavati z otrokom vse, kar je v Božjih stezicah o naših zaslužnih možeh in ženah? —

Ni potrebno, čeprav bi bilo dobro in koristno. Devolj je, da izberete vsako leto po enega velikega moža na mesec, bodisi najbolj zaslužnega, bodisi iz Vašega rojstnega kraja ali bližnje okolice. Prihodnje leto pa boste drugega, naslednje tretjega itd. Osebo Vi jih lahko ker je Vaš okrog nadarjen in marljiv. Pišete celo, da se učite pratiko z velikim navdušenjem; zato morete obravnavati vso, n. pr. vsak delavnik po enega moža ali ženo, ako imate seve čas tudi Vi; soboto pa pustite za ponavljanje. Ponavljati ne pozabite n. pr. tudi na ta način: "Kateri zaslužni možje so se rodili leta 1844?" "Kaj je bil Simon Gregorčič?" — "Naštetje še druge pesnike!" — "Kaj je bil Josip Jurčič?" — "Imenuj še druge pisatelje!"

Tako se mu bo snov za zmeraj vtisnila v spomin.

Vsi naročniki naj čimprej poravnajo zaostanek naročnine v lanskem letu in naj ne čakajo naših opominov.

Vsak teden ena

JE VPIHNILA LUČ...

Je vpihnila luč,
je vpihnila luč,
je dala fantiču
od kamrice ključ.

Je fantič prišel,
je butnil ob stol,
pa stol zagrmil,
se mamca zbudi.

Je mamca vprašala,
kedo da je bil?
Se je dekle zlagala:
"Naš maček je bil,
k' je miške lovil."

Boki Kotorski: Po vrnitvi domov se je poročil ter si z ženo go Ivanko ustvaril svoj dom. Med tem časom je tudi zamenjal poklic. Odločil se je namreč za policijsko službo ter jo nastopil v Kranju. Iz teh časov bi vedel marsikaj zanimivega povedati, kako je n. pr. miril študente, ki so skrivaj hodili v gostilno pri Joštarju v Kranju, kako je poznal dobro častitljive kranjske meščane v njihovem veselem razpoloženju, od gimnazijskih profesorjev do trgovcev in obrtnikov. V Kranju ga je tudi doletela mobilizacija za 1. svetovno vojno 26. julija 1914. Zopet je moral v vojaško službo ter je ostal v njej polna štiri leta. Osvojitve Slovencev izpod avstro-ogrške jarma je dočakal leta 1918 ravno na dopustu v domačem kraju.

Po vojni pa ni ostal doma, ampak se je odločil za Ameriko. Zaposlitev je dobil v Chicagu, država Illinois, v Severni Ameriki. Po dveh letih se je pa vrnil v domovino ter je v tekstilni tovarni pri Jugočehi v Kranju prevzel službo vrtarja. V tej tovarni je doživel tudi znano stavko, ki so jo organizirali komunisti leta 1936. To službo je opravljal do odhoda v begunstvo leta 1945. V taboriščih Lienz in Spittal je jedel begunski kruh, med tem izgubil sina dr. Albina Šmajda, znanega slovenskega političnega delavca in poslanca za radovljiški okraj v zadnjem predvojnem beograjskem parlamentu, ter odločnega medvojnega podtalnega delavca v vrstah Slovenskega ljudske stranke ter v vodstvu Narodnega odbora za Slovenijo. V Trstu so ga ugrabili komunisti. Od ugrabitve naprej je za njim izginila vsaka sled. Očetu je za sinom Albinom zelo hudo, pa to izgubo prenaša junaško.

V Argentino je g. Janez Šmajd prišel leta 1949. Naselil se je v Floridi in v tem mestu živi še danes. Vsi ljudje ga poznajo in ga imajo radi, ker jim redno prinaša slovenske liste in časopise, vedno ga pa vidijo tudi pri vseh verskih in drugih prireditvah, tako, da si slovensko Florido težko mislijo brez Šmajdovega očeta.

Ko mu k 80 letnici iskreno čestitamo, mu želimo zlasti božjega varstva in blagoslovla tudi še za prihodnost. Občudujemo ga, da je ostal tako zrasel s slovensko zemljo in njenimi dogodki in da hkrati tako vdano, res moško, prenaša življenje izven domovine. To moč pač črpa iz globoke vere v Boga in v njegovo pomoč.

Bog živi Šmajdovega očeta še mnogo, mnogo let!

Noč in dan na preži

Razen tega ima SAC 24 ur na dan v zraku 15% svojih letal, ki letajo z oporišč proti mejam železne zavese, tako, da bo v slučaju komunističnega napada vsaj 200 bombnikov v prvih urah vojne odvrlo atomske bombe na najvažnejša vojaška in industrijska središča komunističnega imperija. Zato sedanja objava pripravnega stanja ni nič drugega, kakor pojačana pazljivost nad sovražnikom. Prav tako je poveljnik gral Power ukazal podvojeno stražo v svojem glavnem stanu, ki je zgrajen pod zemljo na oporišču Doffut v državi Omana, kjer so postavili ekipo radarja, ki v trenutku zaznava radioaktivna izžarevanja in avtomatično neprodušno zapre vsa jeklena vrata, ki si sledijo po dolgih višjih hodnikih. Glavna dvorana, ki je zgrajena najgloblje pod zemljo, je dolga 50 metrov, široka 13 metrov in visoka 7 metrov. Vsa zadnja stena je pokrita s premakljivimi zemljevidi, na katerih so označeni objekti, položaj letal, vremenske razmere itd. V oddajni dvorani, ki leži nad glavno dvorano, so sprejemni in oddajni aparati, s katerimi je vohovno poveljstvo v zvezi z vsemi svojimi oporišči. Elektronski stroji razčlenjujejo kodificirana poročila in sestavljajo navodila za posadke.

Televizijska kontrola

Drugi elektronski stroji rešujejo pro-

bleme letalskih napadov. Na kontrolnem položaju je mogoče preko barvnih televizijskih aparatov videti ne samo, kaj se dogaja v vsej podzemni zgradbi, pač pa more vohovno poveljstvo razpravljati na daljavo pred zemljevidi in načrti z vohovnim letalskim poveljstvom ali z obrambnim poveljstvom in državi Colorado. Poseben telefon iz rdečega ebonta je postavljen na vidnem mestu. Zazvonil bo v slučaju, če se bo začela vojna. 90% raket, ki jih bodo poslali na sovražnika, bo izstrelila SAC. Glavne rakete, s katerimi more trenutno operirati SAC, so: Rascal, kombinirana raketa za zračne in zemске cilje, ki jo more izstreljevati B-52 in leti do 400 km daleč; Snark, neke vrste letalo brez pilota, ki leti do 8000 km daleč ter Thor in Jupiter, ki dosegata manjše daljave. Poleg teh je SAC dobila za obrambo odn. napad medcelinske rakete tipa Atlas in Titan.

Vse te rakete morejo biti opremljene z atomskimi glavami. SAC je objavila, da bi bilo potrebno 4 milijone letal iz druge svetovne vojne, od katerih bi vsak v istem trenutku odvrgl po eno 5000 kg težko bombo, da bi povzročili eksplozijo, ki bi odgovarjala sili eksplozije ene same hidrogenske bombe 20 megaton, ki nikakor ni najsilnejša hidrogenska bomba, s katero razpolaga USA.

SLOVENCI PO SVETU

USA

Na zadnjem sestanku čikaške Lige meseca junija so pred počitnicami predvajali kulturni film Slovenija, ki ga je izdelal filmsko društvo Triglav, sinhroniziral ga je pa dr. Stanko Šušteršič, vodja slovenske kulturne ure v Clevelandu. — Pred tem sestankom je čikaška Liga imela tudi lepo materinsko proslavo, ki so jo pod vodstvom p. Vendelina Špendova OFM, ge Fischinger in profesorja Lenčka pripravili in izvedli gimnazijski abiturienti in študentje Lojze Arko, Marija Erman, Andrej Fischinger, Marija Kranjc in Milena Tauchman ter naslednji učenci in učenke Janko Arko, Mojca Fischinger, Ronnie in Rozika Gomilar, Marta Krašovec, Alenka in Jelvica Lenček, Marijan Maver, Nandi Stanovnik, Radi Stražičar in Dušan

BRALI SMO...

(Nadaljevanje z 2. strani)
gotcev. Med komponisti je na prvem mestu Stevan Hristič, stvaritelj "Ohridske legende". Niti z eno samo besedo pa niso omenili največjega sodobnega jugoslovenskega kiparja Ivana Meštrovića. Zamerljivo mu niso mogli pozabiti, da se ni odzval večkratnim osebnim povablomom Tita, naj se iz Amerike vrne v domovino.

Zatop pa so kapitanu in vratarju jugoslovske nogometne reprezentance Beori odmerili kar 37 vrstic.
Z nobeno besedo seveda tudi niso omenili internirnega kardinala Stepinca, medtem ko so beograjskemu škofu Ujčiču posvetili 13 vrstic. Iste milosti je bil deležen poglavar srbske pravoslavne cerkve, metropolit Predanov. Zato pa so obširnejše popisali njegovega namestnika, predsednika, filokomonističnega "Združenja duhovnikov", Smiljanča.

Zaman bi iskali v Enciklopediji tudi ime Milovana Djilasa, nekdanjega "drugega moža" t'ovskega režima. Tudi Titovega življenjepisca Vladimirja Dedijerja ni v Enciklopediji.
Kdor je v tej Enciklopediji izostal, pomeni, da so ga pognali s politične pozornice in da so nanj uradno "pozabili". Enciklopedija je vsekakor važen prispevek za poznejše zgodovinarje, ki bodo na podlagi zbranega gradiva izrekli pravično sodbo o ljudeh in njihovem zadržanju v najtežjih dneh jugoslovske zgodovine.

ELEKTRIČNO PODJETJE

JOSE LESKOVAR

išče električarje — oficiale, mediooficiale in pomočnike (ayudantes) za stavbe v Buenos Airesu in okolici, kakor tudi za stavbe in industrije v notranjosti republike.

Javiti se z referenco v ulici Juana Azurdui 2400, Cap. Federal
T. E. 70 - 3584, 70 - 2108

FRANC WERFEL — Prevedel: KAREL MAUSER (97)

PESEM O BERNARDKI

S. Fischer Verlag, Frankfurt am Main

Pod vodstvom starega zdravnika so prekorali dvorišče bolnice "Pri sedmerih bolečinah". Tukaj so v gostih vrstah čakali vozički podobni rikšam, v katerih so streljani vozili bolnike k votlini, v kopalnici in baziliki. Nato so stopili gospodje skozi vhod srednjega traktarja v široko prostorno dvorano, kjer so stali dolge mize, h katerim so pravkar sedeli ljudje. Bil je čas obeda. Vseposod je vladal lep red, kakor bi vsak posamezen nesrečnej zavaljo zaupanja skušal brez tožbe pričakati razvoj dnevnih nujnosti. V dolgem gosjem redu so med ozko postavljenimi mizami hodile sestre in polne krožnike z juho, kozarce pa s temnorednim vinom. Ljudje niso videli prav nič potrpi, temveč čudno nemirni. Klepetajo in se smejejo. Morda si pripovedujejo zgodbe o vsakodnevnih čudežih. Zakaj Lurd je vsakodnevni čudež.
"V teku desetletja jih je že mnogo, mnogo ozdravelo. Vendar spadajo ta

društva deluje tudi slovenska šola, katero je lani obiskovalo okrog 70 slovenskih otrok. Pri volitvah novega odbora je bil izvoljen za predsednika Stanko Ulčar.

ITALIJA

Slovenski pesnik Rafko Vodeb, ki deluje v Rimu v papeškem zavodu Propaganda fidei, je izdal novo pesniško zbirko pod naslovom Človek sem. Zbirka obsega 42 strani. Prva Vodebova pesniška zbirka Kam plovejo oblaki je izšla že pred leti ter je značilno zanj, da je istočasno bila izdana v celoti tudi v italijanskem prevodu. Vodebo pesniško podoba je dr. Tine Debeljak v "Panorami slovenskih lepovernih ustvarjalcev v emigraciji", ki je bila objavljena v Zborniku-Koledarju Svobodne Slovenije za leto 1955 naslikal takole:

"Ta tridesetletni štajerski rojak (Videm ob Savi), ki je sedaj podravnatelj zavoda Propaganda fidei v Rimu, na katerem je še malo prej sam študiral, je izredno fin pesnik rahlega občutja, nove impresije ter orientalne prisposodnosti, ki je s svojo lepoto izdano zbirko podal nekaj močnih slovenskih pesmi ter vpeljal japonske hajkaje v rimske impresije."

IZ TEDNA V TEDEN

(Nadaljevanje s 1. strani)

Poljska vlada je izvedla preiskavo samostana na Jasni Gori pri Čenstohovi in dala zapleniti tiskarski material, ki so ga našli v samostanu. Istočasno je obdržala kardinala Wyszyńskiego, da je namerno poslabšal odnose med Cerkvijo in državo, zlasti odkar je bil na obisku v Vatikanu. Vlada je dala tudi zapleniti vse tiskarski material vseh cerkvenih ustanov na Poljskem in prepovedala nadaljnje tiskanje številnih cerkvenih publikacij.

Dules je odletel na uradni obisk v Brazilijo že v nedeljo, 3. t. m. Imel je razgovore s predsednikom Kub'chkom ter je z njim obiskal tudi novo prestolnico.

JAVNI NOTAR Francisco Raul Cascante

Escribano Público Uruguay 387 T. E. 40 - 1605 Buenos Aires

LOJZE NOVAK izključno zastopstvo

BUMAR, S.R.L. Avda de Mayo 302 - T. E. 658-7083 Ramos Mejia

nudi slovenski skupnosti po najboljših cenah — tudi na dolgoročno odplačevanja — najboljše električne hladilnike, televizijske aparate, pralne stroje, šteditilnike, radijske aparate, kolesa, električne črpalke za vodo, ventilatorje, šivalne stroje in vse druge potrebščine za dom. PRIDEM TUDI NA DOM. Klicati T. E. 658-7083 ali osebno v trgovini.

mogoče kaj takega, kar je tukaj. Često-krat je zapiral oči. Ni pa mogel zapreti ušes, kajti po dvorani trpečih je valovilo motno vzdihovanje, kriki, vrtoglave blodnosti. Tu leže "notranje bolezni". Ljudje z uničenimi pljuči, ki jim je treba brisati z nosnic krvavo peno, ljudje z rakastim črevesjem, ki ne more zadrževati blata. Lafite bi rad hitro šel iz tega kroga. Toda neizprosni doktor ga je napotil v stransko sobico. Tam je sedel na nekem visokem naslanjaču kakšnih enajst let star deček, s pogledom, ki ga Lafite ne bo nikoli pozabil. Brezoblične dečkove noge so od kolkov do podplatov v vseh možnih rdečih barvah, od svetlordeče do temnordeče. Iz odprtih mest teče kri in gnoj. Prepričani povojji leže zvit na tleh. Poleg dečka sedi stara, izsušena gospa, edina, ki je med vožnjo držala poleg njega, zakaj iz nog se je širil neznošen smrad po gnobli. "No, kako vam gre, monsieur?" vpraša Dozous za dovršeno vedrostjo. "La Sainte Vierge mi je pomagala," odvrne deček s težko sapo. "Nekatera mesta so že suha. Poglejte, vendar, monsieur..." "Krasno, moj dragi. In jutri vam bo spet pomagala. Dan za dnevom, teden za tednom, dokler ne bo vse suho..." "O, da, monsieur, trdno verujem," reče fant in v njegovih očeh je na smrt truden, toda sladak pogled. Lafite zdrvi iz sobice. Zašel je v sobo umirajočih. Tu leže tisti, ki so se na prag zadnjega upanja zrušili. Mnogi so že prevideni. Duhovniki stoje ob posteljah. Z grozo čuti Lafite svojo lastno smrt, ki mu čepi v grlu. Poskuša grlo. Pred eno uro je mogel še pogoltniti. Sedaj čuti v grlu debel voz. Njegova smrt se bliža od vseh umirajočih. We, da pripada dolgi

co države Brazilijo, ki jo grade v notranjosti dežele.

Z otoka Johnston sredi Tihega oceana so Amerikanci izstrelili prvo raketo opremljeno z atomskim nabojem. Raketa je odletela na več sto kilometrov dolgo pot čez ocean in eksplodirala v zgornjih zračnih plasteh. Eksplozijo atomskega naboja so videli na otočju Hawaii, ki je skoro 1000 km oddaleno od otoka Johnstona. S polotoka Cañaveral pa se izstrelili medcelinsko raketo Atlas, ki je tokrat uspešno preletela nad 5000 kilometrov daljave. Atlas tehta 100.000 kg.

PROŠNJA VSEM NAROČNIKOM SLOVENSKE BESEDE

Pokojni duh, svetnik Karel Škulj je pred osmimi leti ustanovil založbo "Slovenske Besede", ki ji je bil predsednik in ki je začela izdajati priljubljeno revijo z istim imenom. Pri tem delu so mu pomagali tudi odborniki, vendar je pretežno delo pri reviji opravil pok. svetnik sam.

Takoj po smrti svojega predsednika so se odborniki "Slovenske Besede" zbrali na sejo, ki jo je vodil podpredsednik g. Rudolf Smerus. Na tej seji so se spominjali umrlega predsednika, izmislili Oče naš za pokoj njegove duše in sklenili naslednje:

1) Založba "Slovenske Besede" hoče po svojih močeh sodelovati pri poravnavi pogrebnih stroškov in pri postavitvi nagrobnika svojemu ustanovitelju in predsedniku. Poskrbela bo, da se bo vsako leto na dan smrti opravila zanj sv. maša zadušnica.

2) V hvaležnem spomin na velikega pokojnika se bo v mesecu oktobru izdala spominska številka "Slovenske Besede" na 24 straneh. Slovenski pisatelji, javni delavci, in zlasti še pokojnikovi prijatelji, so naprošeni, da pošljejo spominske članke o pok. svetniku na naslov poslevedočega podpredsednika R. Smeruja, na katerega naj se naslavlja tudi ostala korespondenca, ki je v zvezi s Slovensko besedo.

3) Vse naročnike Slovenske Besede najtopeje naprošamo, da poravnajo zaostalo in tekočo naročnino za revijo, da bo mogoče poravnati račune v tiskarni in sklepati o izhajanju revije v prihodnjem letu. Naročniki store to lahko pri odboru Slovenske Besede in pa — kot doslej — tudi v Dušnopastirski pisarni na Ramon Falconu 4158, Buenos Aires (denarna nakazila na ime Pablo Masčić; v U.S.A. pa na naslov "Familia", 6116 Glass Ave, Cleveland, Ohio. Založba Slovenska Beseda

ESLOVENIA LIBRE

Editor responsable: Milos Stare Redactor: José Kroselj Redacción y Administración: Ramón Falcón 4158, Buenos Aires Argentina

CORREO ARGENTINO Central B FRANQUEO PAGADO Concesión Nº 5775 TARIFA REDUCIDA Concesión Nº 5824 Registro Nacional de la Propiedad Intelectual No. 571282

DRUŠTVENI OGLASNIK

V pisarni Društva Slovencev naj dvignejo pošto: Emil Ivančič (iz Jugoslavije) Antonija Kukovića, Janez Kregar, Janko Lesar, Luis Lesar (priporočeno pismo), Jože Muri, Peter Slovs (priporočeno), Franc Simončič, Franc Šega, Alfred Uršič (iz Jugoslavije), Andrej Vidic (iz Jugoslavije), Ivan Žegran. Vse, ki imajo možnost obvestiti imenovane, prosimo, naj to store.

OBVESTILA

STUDIJSKI DAN Slovenskega katoliškega akademskega starešinstva bo v nedeljo dne 10. avgusta 1958 na Paternalu, Paz Soldan 4924. Posvečen bo desetletnici obnovitve delovanja SKAS-a v zamejstvu. Na sporedu sta predavanja univ. prof. g. dr. Ignacija Lenčka in g. dr. Logarja. Začetek ob 9.30 s sv. mašo. Opoldne je skupno kosilo. Vse člane lepo vabi — odbor.

Fantovski mladinski dom Don Bosco. V nedeljo 10. avgusta sestanek Mladinskega doma v Don Bosco (Ramos Mejia). Začetek ob 10. s sv. mašo za pok. g. Karla Škulja (v kripti). Nato v društvenih prostorih predavanje o učenjaku Benigerju, ki bi bil postal poglavar Indijancev, a je prišel prepozno...

Na Carlos Calvo 922, kjer bo v soboto "Gallusov" komorni večer, pridete najlažje s podzemsko železnico Retiro-Constitución do postaje Independencia. Od tu eno kvadro po Bernardo Irigoyen do Carlos Calvo. Opozarjamo da bo začetek točno ob napovedani uri (ob 19.).

Deveti kulturni večer Slov. kult. akcije bo v soboto dne 16. avgusta ob 19. uri v dvorani Bullrich, Sarandi 41. Predaval bo g. dr. Branko R o z m a n : Judovska država — prerokovana? Prireditev je v okviru zgodovinskega odseka.

Sofaranom od Device Marije v Polju in vsem ostalim znancem v izseljenstvu sporočava žalostno novico, da je v Clevelandu, USA, umrl oče JOZE HIRSCHGEGGER, bivši uradnik papirnice Vevče. Po nedolgem bolehanju in po prejemu tolažil svete vere ga je Večni poklical k sebi dne 30. julija 1958. Žalujoci: Sinova Ernest in Rudolf v Argentini, hčerka Mary v Angliji, brat Robert v Avstriji, hčerka Zalka, por. Likozar, sinček Andrej in vdova Ivana, roj. Sevšek v Clevelandu.

negu otroka, ki so ga za kazen postavili v kot in se je na kljub obrnil. "Zdravnik sem, gospa, ki vas je prišel pogledat", pozdravi Dozous. Počasi se gospa obrne. Njen obraz ni niti toliko človeški, kakor raztrta mrtvaška glava z barvo surove gnjati. To je cigarnorjava otekline z ustnicama, ki niso ustnice, temveč dve velikanski vijakači loputi, podobni debelim drevesnim gobam, ki rastejo na vse kraje. Nedopovedljivi meduzin obraz prične živahno govoriti. Slišati je kakor mrmanje za podložnimi vrati. Dozous razume in pritrldilo priklama. "Vaša želja naj se izpolni, madame. O polnoči naj vas neso v kapelo, kjer boste popolnoma sami in vas nihče ne bo videl..." Hyacint de Lafite gre počasi po stopnicah. Pest ima trdo pritisnjeno ob prepono. Ne more misliti jasno. Strašna vprašanja se gromadijo v njem. Ali je to čista, navadna narava, ki jo ima brezdusna in brezčutna boginja, ki v stalnem velikanskem procesu svojih stvari ne samo uničuje, temveč jih prav tako malodušno obsoja k živi trohni takšnih boleznih? Zanj je vseeno, ali gleda barvita krila brazilskega metulja ali pa barvito razpadlost raka. Ne razlikuje lepote in gnusobe. Ali pa je morda barbarski malik podoben Huitlipohltliju Aztekov, ki je črpal iz tako iznakaženih in trpečih obrazov svojo perverzno žrtvovalnost? — Ali pa je resnično teološki Bog hebrejske biblije in krščanske Cerkve, ki dopušča te absurde bolezni kot nerazumljiv silogizem med prastaro krivdo poduhovljene materije, ki je postala človek in med odrešenjem?